

Raport z ewaluacji wewnętrznej

wymaganie 10:

*Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki
oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.*

Rok szkolny 2014/2015

WSTĘP

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Specjalnych nr 11 w Katowicach przez zespół ewaluacyjny w składzie:

Beata Huczyńska,

Elżbieta Kiper,

Aleksandra Kluj,

Agnieszka Krząkała,

Teresa Skrzypczak,

Katarzyna Wiecierzyńska,

Anita Wieloch,

Katarzyna Żywot.

Przedmiot ewaluacji i cel ewaluacji.

Ewaluacja polegała na zbieraniu i analizowaniu informacji o funkcjonowaniu szkoły w środowisku lokalnym, ustaleniu, czy szkoła korzysta z zasobów znajdujących się w jej środowisku na rzecz wzajemnego rozwoju. Przedmiotem ewaluacji było funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym. Celem przeprowadzonej ewaluacji było dostarczenie informacji na temat korzyści, które przynosi uczniom współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym, określenie przyczyn zastanego stanu, oraz formułowanie wniosków do dalszej pracy. Wyniki ewaluacji zostaną zarówno wykorzystane do ustalenia mocnych stron szkoły w wyżej wymienionym zakresie, jak też pozwolą na podjęcie stosownych działań niwelujących jej słabe strony. Ewaluacja realizowana była od września 2014 roku do czerwca 2015 roku.

Procedury i narzędzia badawcze.

W przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej zastosowano procedury i narzędzia badawcze opracowane przez zespół ewaluacyjny. Obejmowały one ankiety skierowane do rodziców i nauczycieli, kwestionariusz wywiadu przeprowadzonego z wybranymi partnerami szkoły oraz analizę wybranej dokumentacji szkolnej. Dobór próby badawczej został dokonany w oparciu o założenia przyjęte w projekcie ewaluacji wewnętrznej. W trakcie badań przeprowadzono:

- ankietowanie nauczycieli (badaniem objęto 29 nauczycieli);
- ankietowanie uczniów (badaniem objęto 46 uczniów);
- ankietowanie rodziców (badaniem objęto 35 rodziców);
- wywiady z wybranymi partnerami szkoły;
- analizę wybranej dokumentacji prowadzonej przez szkołę.

Opis ewaluacji.

Pytania kluczowe:

1. W jaki sposób szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska lokalnego?
2. Czy w działaniu szkoły są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska?
3. Z jakimi podmiotami działającymi w środowisku i w jakim zakresie współpracuje szkoła?
4. Jakie przedsięwzięcia na rzecz środowiska lokalnego są organizowane przez szkołę?
5. W jakich przedsięwzięciach organizowanych w środowisku lokalnym uczestniczy szkoła?
6. Jakie jest zaangażowanie nauczycieli we współpracę szkoły ze środowiskiem?
7. Czy i w jakim stopniu współdziałanie szkoły z instytucjami i organizacjami lokalnymi wpływa korzystnie na rozwój edukacyjny i społeczny uczniów?
8. Jakie formy współpracy uczniowie uważają za najbardziej atrakcyjne?
9. Jakie jest zaangażowanie uczniów?
10. Jakie korzyści uzyskują uczniowie dzięki współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym?
11. Czy szkoła informuje rodziców o celowości i skuteczności podejmowanych działań?

Opis danych i sposób ich zbierania:

W badaniach posłużono się metodą jakościową:

- rozmowa z wybranymi partnerami szkoły;
- ankieta przeprowadzona wśród nauczycieli, uczniów i rodziców;
- analiza dokumentacji wewnętrznej: dzienników lekcyjnych, dzienników zajęć pozalekcyjnych, kart imprez, informacji zawartych na stronie internetowej.

Podstawą prawną do analizowania w/w obszaru działalności szkoły jest ustawa z dnia 7.10.2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (DZ. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324) oraz rozporządzenie z 10.05.2013 r (Dz. U. z 2013,poz. 560).

Terminy przeprowadzenia czynności ewaluacyjnych:

1. Zatwierdzenie planu nadzoru pedagogicznego uwzględniającego zakres ewaluacji wewnętrznej; wskazanie sposobu wykorzystania wyników ewaluacji i uzasadnienie użyteczności jej przeprowadzenia; określenie identyfikacji odbiorców ewaluacji: nauczyciele, rodzice, dyrektor; określenie wykonawców ewaluacji – sierpień 2014.
2. Szczegółowa analiza pytań kluczowych – październik 2014.
3. Dobór narzędzi i metod badawczych – październik 2014.
4. Ustalenie szczegółowych terminów poszczególnych badań – październik 2014.
5. Przeprowadzenie badań we wskazanym zakresie: listopad 2014 – kwiecień 2015.
6. Przedstawienie wyników ewaluacji w zespole. Dyskusja nad wnioskami. Zaproponowanie ewentualnych modyfikacji działań szkoły – kwiecień – maj 2015.
7. Przygotowanie raportu z ewaluacji dla rady pedagogicznej w celu poprawy działań służących podnoszeniu jakości zajęć pozalekcyjnych dla uczniów gimnazjum i podnoszeniu jakości pracy szkoły: maj – czerwiec 2015.
8. Sformułowanie propozycji wniosków końcowych z ewaluacji: czerwiec 2015.
9. Przedstawienie raportu z ewaluacji Radzie Pedagogicznej, Radzie Rodziców oraz społeczności lokalnej (publikacja raportu) – lipiec, wrzesień 2015.
10. Przyjęcie przez Radę Pedagogiczną i Dyrektora wniosków do pracy wynikających z przeprowadzonej ewaluacji – lipiec 2015.

Sposoby upowszechniania raportu:

- na zebraniu Rady Pedagogicznej;
- na spotkaniach z rodzicami;
- na stronie internetowej szkoły.

Wyniki ewaluacji:

Ad. 1

W jaki sposób szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska lokalnego?

Analizując pytanie nr 1 Ankiety dla Nauczycieli: *W jaki sposób Pani/Pana zdaniem szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska lokalnego?* należy stwierdzić, iż w opinii nauczycieli szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska. Czyni to poprzez ankietowanie rodziców i uczniów, rozmowy z uczniami i rodzicami, kontakty z kuratorami sądowymi, rozmowy z partnerami szkoły sponsorami i przedstawicielami instytucji, podejmowanie z nimi dialogu i wspólnych działań na rzecz środowiska lokalnego, systematyczne kontakty pedagoga szkolnego z Specjalistyczną Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Katowicach, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, kontakty z parafią, poznawanie potrzeb środowiska lokalnego za pośrednictwem lokalnych mediów czy Internetu.

Ad. 2

Czy w działaniu szkoły są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska? Z odpowiedzi nauczycieli na pytanie nr 2 w Ankiecie dla Nauczycieli *Jakie działania uwzględniające potrzeby i możliwości lokalnego środowiska Pani/Pana zdaniem prowadzi szkoła?* można wyciągnąć wnioski, że szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb środowiska. Informacje, jakie to potrzeby uzyskiwane są w trakcie spotkań z przedstawicielami środowiska lokalnego, podczas rozmów indywidualnych

z rodzicami uczniów, w czasie imprez szkolnych. W opinii nauczycieli, na pytanie jakie szkoła może zaspokoić potrzeby uzyskani odpowiedzi, że są to przede wszystkim potrzeby edukacyjne, potrzeby w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów i zagospodarowania czasu wolnego, w zakresie kształtowania postaw np. patriotyzmu, szacunku do pracy, do drugiego człowieka, do środowiska, promowania pozytywnych wartości, potrzebę wsparcia materialnego i psychologicznego rodzin niewydolnych wychowawczo, w których rodzic lub prawny opiekun samotnie wychowuje dzieci.

Ad. 3.

Z jakimi podmiotami działającymi w środowisku i w jakim zakresie współpracuje szkoła?

Nauczyciele, na pytanie nr 4 Ankiety dla Nauczycieli *Z jakimi podmiotami działającymi w środowisku i w jakim zakresie współpracuje szkoła?* odpowiedzieli następująco: największą popularnością wśród instytucji, z którymi współpracują nauczyciele cieszy się Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 3, bo aż 90%, w następnej kolejności wymienieni zostali rodzice 77%; teatr, kino i muzea 60%. Parafia, do której należy szkoła pojawiała się w odpowiedziach u 37 % nauczycieli, następnie były koncerty muzyki poważnej 27%. Poniżej 15% stanowiły takie instytucje jak Urząd Miasta, Straż Miejska, Straż Pożarna, Policja, Radio, inne szkoły, schronisko dla zwierząt, MOPS, kuratorzy sądowi, świetlice środowiskowe, PCK, kluby sportowe, dom dziecka, DPS. Opisaną sytuację obrazuje Tabela nr 1 i Wykres nr 1.

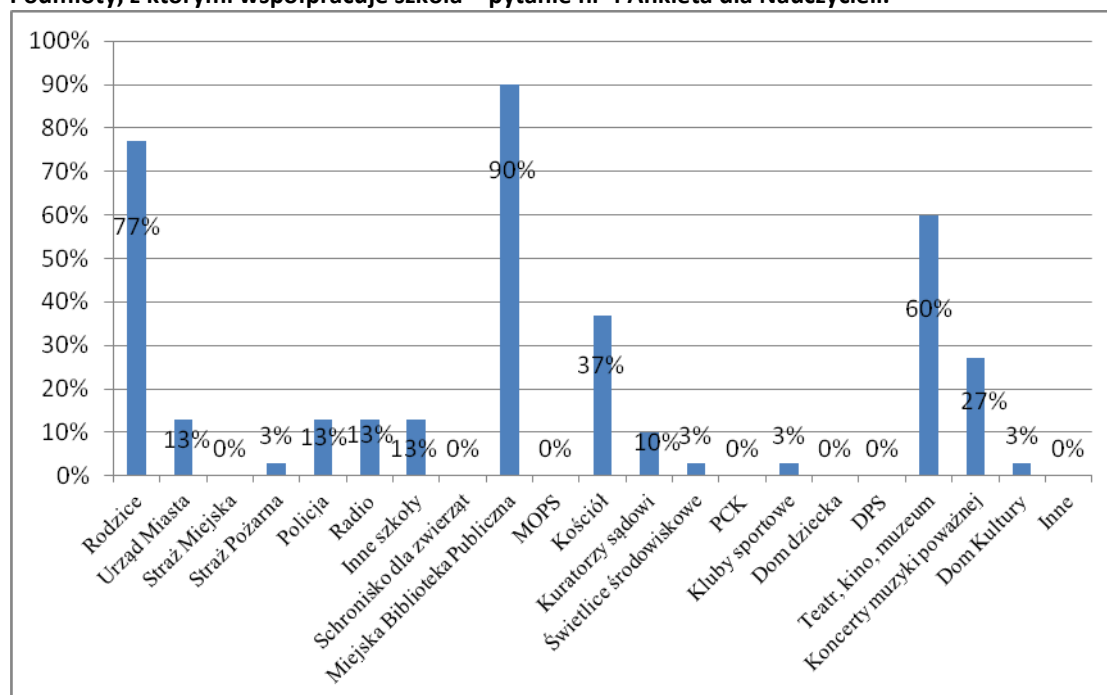
Tabela nr 1

Podmioty, z którymi współpracuje szkoła – pytanie nr 4 Ankiety dla Nauczycieli.

Rodzice	77%
Urząd Miasta	13%
Straż Miejska	0%
Straż Pożarna	3%
Policja	13%
Radio	13%
Inne szkoły	13%
Schronisko dla zwierząt	0%
Miejska Biblioteka Publiczna	90%
MOPS	0%
Kościół	37%
Kuratorzy sądowi	10%
Świetlice środowiskowe	3%
PCK	0%
Kluby sportowe	3%
Dom dziecka	0%
DPS	0%
Teatr, kino, muzeum	60%
Koncerty muzyki poważnej	27%
Dom Kultury	3%
Inne	0%

Wykres nr 1

Podmioty, z którymi współpracuje szkoła – pytanie nr 4 Ankieta dla Nauczycieli.

Rodzice na pytanie nr 2 Ankiety dla Rodziców *Z jakimi osobami lub instytucjami zdaniem Pani/Pana szkoła współpracuje?* odpowiadali następująco:

Rodzice – 30 rodziców (86%)

Urząd Miasta – 16 rodziców (46%)

Straż Miejska – 10 rodziców (28%)

Straż Pożarna – 25 rodziców (71%)

Policja – 12 rodziców (34%)

Radio – 3 rodziców (8%)

Inne szkoły – 17 rodziców (48%)

Schronisko dla zwierząt – 4 rodziców (11%)

Miejska Biblioteka Publiczna – 35 rodziców (100%)

MOPS – 16 rodziców (45%)

Kościół – 26 rodziców (74%)

Kuratorzy sądowi – 5 rodziców (14%)

Świetlice środowiskowe – 5 rodziców (14%)

PCK – 3 rodziców (8%)

Kluby sportowe – 13 rodziców (37%)

Domy Dziecka – 0 rodziców (0%)

Domy Pomocy Społecznej – 17 rodziców (48%)

Teatr, kino, muzeum – 33 rodziców (94%)

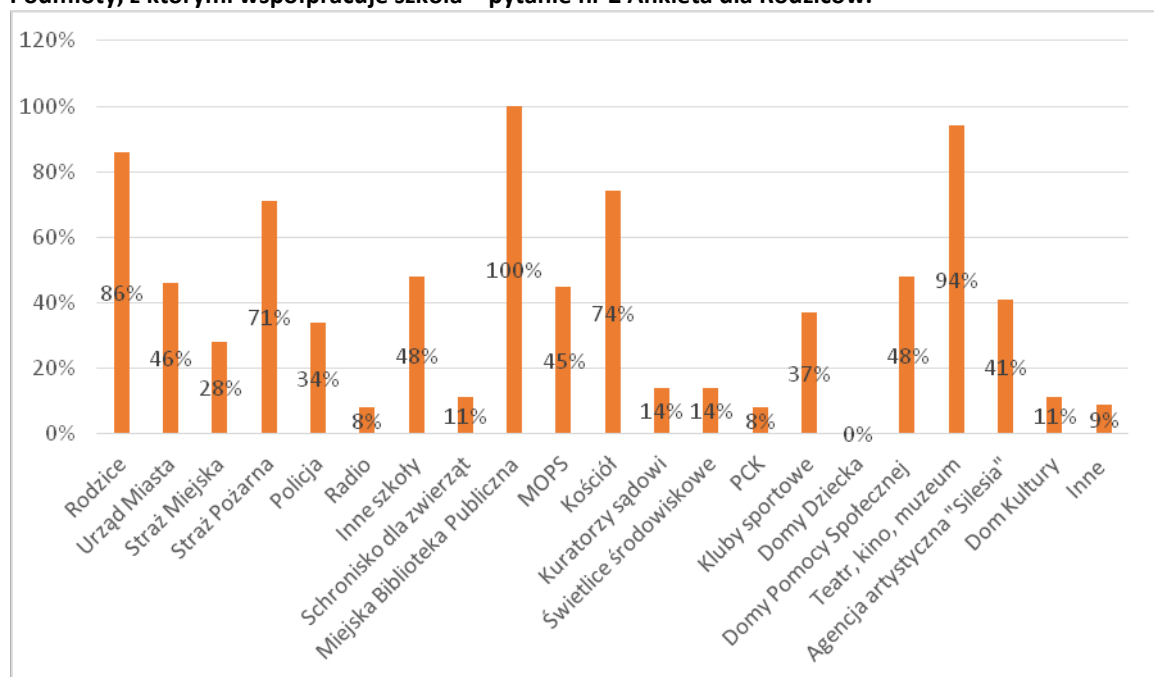
Agencja artystyczna „Silesia” (koncerty muzyki poważnej w szkole) – 14 rodziców (41%)

Dom Kultury – 4 rodziców (11%)

Inne – 3 rodziców wymieniło Pałac Młodzieży, Fundacje, Stowarzyszenia (9%). Sytuację obrazuje Wykres nr 2.

Wykres nr 2

Podmioty, z którymi współpracuje szkoła – pytanie nr 2 Ankieta dla Rodziców.

Zarówno rodzice, jak i nauczyciele wymieniają na pierwszych trzech miejscach współpracę szkoły z Biblioteką Miejską, rodzicami oraz instytucjami kulturalnymi typu kino, teatr, muzeum. Współpraca a Parafią św. Józefa jest ważna zarówno dla rodziców, jak i nauczycieli. Uczniowie, na pytanie nr 6 w Ankiecie dla Uczniów *Czy wiesz z jakimi instytucjami współpracuje nasza szkoła?* odpowiedzieli:

Tak	Nie
20%	80%

Uczniowie jednak wiedzą, że taka współpraca jest realizowana, natomiast nie potrafią nazwać instytucji, z którymi szkoła jest w ciągłej współpracy. Tylko 20% uczniów zaznaczyło odpowiedź tak, wymieniając przy tym: Miejską Bibliotekę Publiczną, Straż Miejską, Straż Pożarną, Muzeum, Teatr Ateneum, Policję, „panie z poradni”, Kościół. Odpowiadając na pytanie nr 7 Ankiety dla Uczniów *Czy masz własne pomysły na współpracę środowiskiem lokalnym?* uzyskano następujące odpowiedzi:

Tak	Nie
7%	93%

93% uczniów badanych na pytanie o pomysły na współpracę ze środowiskiem lokalnym odpowiedziało „nie”. Uczniowie uważają, że obecna współpraca jest tak bogata, iż nie mają własnych pomysłów różniących się od szkolnych. Tylko 7% badanych odpowiedziało na to pytanie „tak” – nie podając jednak konkretnych przykładów. Analizując dokumentację szkolną (obejmowała ona dzienniki zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, stronę internetową szkoły, kronikę szkoły oraz karty imprez) uzyskano potwierdzenie, iż najczęściej nasza placówka współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną, Filia nr 3 oraz instytucjami kulturalno – oświatowymi. Powyższy stan obrazuje Tabela nr 2.

Tabela nr 2

Podmioty, z którymi współpracuje szkoła – analiza dokumentacji szkolnej r. sz. 2014/2015.

Nazwa placówki	Forma współpracy
Miejska Biblioteka Publiczna nr 3 w Katowicach	- udział uczniów w lekcjach alternatywnych
Muzeum Śląskie - Centrum Scenografii	uczniów w warsztatach filmowych

Polskiej	- wystawy i galerie zdjęć, lalek, scenopisów
Muzeum Historii Katowic	- udział w warsztatach plastycznych - wystawa "Made in Katowice"
Pałac Młodzieży	- udział w warsztatach w pracowni ceramiki i witrażu
Straż Pożarna	- zwiedzanie przez uczniów budynków straży pożarnej i oglądanie sprzętu strażackiego w ramach projektu profilaktyczno - edukacyjnego "Florek w małej strażnicy"
Olimpiady Specjalne	- pozalekcyjne zajęcia z piłki nożnej - udział uczniów w XXII Regionalnym Turnieju Bowlingowym i VII Regionalnym Turnieju Piłki Nożnej Zunifikowanej - udział w XXII Regionalnym Mityngu Pływackim Olimpiad Specjalnych
Filharmonia Śląska	- udział uczniów w koncertach muzyki poważnej w naszej szkole
Zespół Szkół Specjalnych nr 7 w Katowicach oraz MDK "Giszowiec"	- udział uczniów w XV Przeglądzie Jasełkowym - udział w Dniu Godności Osób Niepełnosprawnych
Starochorzowski Dom Kultury Oddział Chorzowskiego Centrum Kultury	- udział w Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych oraz Środowisk Integracyjnych
Szkoły podstawowe w mieście	- udział w konkursach i zawodach sportowych
Studio Rozwojowe i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	- udział uczniów w zajęciach profilaktycznych „Bezpiecznie z Mopsikiem”
Parafia Świętego Józefa w Katowicach - Załężu	- udział w rekolekcjach szkolnych - Pierwsza Komunia Święta - Pielgrzymka do Częstochowy
Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum	- udział w spektaklach: „Pinokio”, „Piękna i Bestia”
Cinema City - Katowice Punkt 44	- udział w projekcji filmów: „Wakacje Mikołajka”, „Sponge Bob: na suchym lądzie”

Ad. 4.

Jakie przedsięwzięcia na rzecz środowiska lokalnego są organizowane przez szkołę?

Nauczyciele na pytanie nr 5 w Ankiecie dla Nauczycieli *Jakie przedsięwzięcia na rzecz środowiska lokalnego organizowane są przez szkołę?* zgodnie wymienili przedsięwzięcia, które organizuje szkoła: prelekcje organizowane dla rodziców przez specjalistów z poradni psychologiczno – pedagogicznej, Biesiada Śląska, Piknik Rodzinny, Dzień Kartofla, Światowy Dzień Autyzmu, Dzień Babci i Dziadka, koncerty muzyki poważnej. Ankietowani rodzice na pytanie nr 6 w Ankiecie dla Rodziców *Jakie imprezy organizowane przez szkołę są dla Pani/Pana atrakcyjne?* odpowiadali następująco:

Akademie – 30 rodziców (86%)

Festyny, Pikniki – 30 rodziców (86%)

Wycieczki – 29 rodziców (83%)

Święto szkoły – 5 rodziców (14%)

Imprezy sportowe – 27 rodziców (77%)

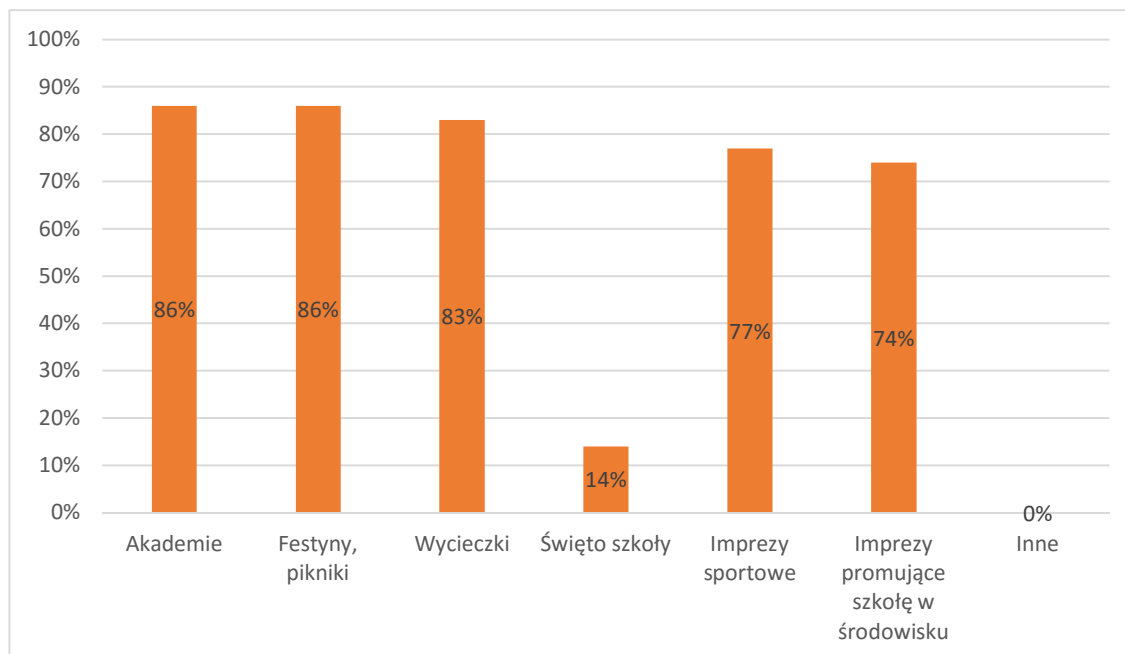
Imprezy promujące szkołę w środowisku – 26 rodziców (74%)

Inne – brak odpowiedzi (0%)

Sytuację obrazuje Wykres nr 3.

Wykres nr 3

Imprezy organizowane przez szkołę, atrakcyjne dla Rodziców – pytanie nr 6 Ankiety dla Rodziców.

Analiza dokumentacji szkolnej wykazała, iż szkoła podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego. Dokonując przeglądu tychże inicjatyw tylko w roku szkolnym 2014/2015 można wymienić najważniejsze imprezy organizowane przez szkołę, w których uczestniczą uczniowie, ich rodziny oraz zaproszeni goście:

- IV Międzynarodowe Spotkanie ze Sportem. W dniach 11 – 13 września 2014 roku nasza szkoła była organizatorem IV – ego Międzynarodowego Spotkania ze Sportem. Współorganizatorem spotkania były: Fundacja Pomocy „Nowy Świat”, „Stadion Śląski”, Olimpiady Specjalne Polska – Śląskie, Urząd Miasta Katowice, PFRON, FIFA. W imprezie wzięli udział zawodnicy z miast partnerskich Miasta Katowice: Miszkolc (Węgry), Ostrava (Czechy), sportowcy ZSS 11 w Katowicach, ośrodka NSJ z Rudy Śląskiej i ZSP z Rudy Śląskiej oraz zawodnicy klubów sportowych Olimpiad Specjalnych „Szkwał” Katowice, „Sokoły” Miedary, „Dziewiątka” Czerwionka – Leszczyny, „Szczypiory” Ruda Śląska.
- Dzień Kartofla. Naczelnym celem tej imprezy jest integracja uczniów, nauczycieli, rodziców, a także pozostałego środowiska rodzinnego dzieci. Podczas imprezy rodzice mają okazję podziwiać talent swoich dzieci podczas części artystycznej. Odbywa się uroczyste pasowanie pierwszoklasistów. Dzieci biorą udział w rozmaitych zabawach i konkurencjach sportowych. W bieżącym roku szkolnym imprezę uświetnili strażacy wraz z profesjonalnym sprzętem: uczniowie mogli usiąść w wozie strażackim, przymierzyć strój strażaka oraz wziąć udział w akcjach: ratowniczej i gaszenia pożaru.
- Szkolne akademie z okazji rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego oraz Dnia Edukacji Narodowej. To imprezy, w których biorą udział uczniowie, ich rodzice oraz krewni. Ciekawy program artystyczny przygotowują uczniowie wspólnie z nauczycielami.
- XII Olimpiada Wiedzy O Zdrowiu. W olimpiadzie biorą udział Gimnazjaliści z Chorzowa, Rudy Śląskiej, Bytomia, Mysłowic i Zabrze.

- Biesiada górnicza. Wynikające ze śląskiej tradycji spotkanie rodzin przy suto zastawionym stole. Uczniowie, ich rodzice, rodzeństwo oraz dziadkowie mają okazję do posłuchania śląskich piosenek, kawałów i wierszy. Specjalnym gościem była rodowita Ślązaczka, która przyszła do nas w tradycyjnym, odświętnym stroju śląskim.
- Wigilia i kiermasz świąteczny. Impreza, w czasie której zebrani goście mogą zobaczyć jasełka, wysłuchać kolęd i pastorałek, zakupić piękne ozdoby świąteczne, przygotowane własnoręcznie przez uczniów, a następnie zasiąść do tradycyjnej kolacji.
- Jasełka. Przedstawienie dla przedszkolaków z Miejskiego Przedszkola nr 23 w Katowicach.
- Dzień Babci i Dziadka. Uroczystość, na którą oprócz naszych czcigodnych Babć i Dziadków, zapraszamy także podopiecznych Domów Opieki Społecznej w Katowicach.
- Szkolny konkurs „Mam Talent”
Cieszący się wielką popularnością wśród uczniów konkurs, który jest okazją do pokazania swoich umiejętności i zaskoczenia nauczycieli oraz uczniów.
W tym roku w Jury oprócz władz Naszej szkoły i przedstawiciela grona pedagogicznego zasiadł specjalny gość - przedstawiciel Urzędu Miasta Katowice.
- XXI Rejonowy Konkurs Recytatorski i I Międzyszkolny Konkurs Recytatorski
Konkursy, w których biorą udział uczniowie szkół specjalnych oraz zespołów szkolno – przedszkolnych z Katowic, Sosnowca, Chorzowa, Siemianowic Śląskich oraz Grodzca.
- XIV Międzyszkolny Konkurs Ortograficzny. Konkurs, do udziału w którym zaprosiliśmy gimnazjalistów z Katowic, Bytomia i Sosnowca.
- Międzyszkolny konkurs przyrodniczy „Mały przyjaciel przyrody”. Konkurs dla uczniów szkół specjalnych z województwa śląskiego
- XIII Miejski Festiwal Twórczości Plastyczno – Teatralnej „Twórczość bez barier”. Organizatorem imprezy jest nasza szkoła, a współorganizatorem – Dom Kultury „Szopienice” w Katowicach. W festiwalu biorą udział uczniowie śląskich szkół z Katowic, Zabrze, Mysłowic i Chorzowa.
- Spotkanie ze Sznupkiem. Bardzo ciekawe zajęcia z policjantami i policyjną maskotką - Sznupkiem. Uczniowie mają okazję do przypomnienia sobie zasad bezpiecznego zachowania, które poznają podczas realizacji programu profilaktycznego „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciel Sznupka”. Dodatkowe atrakcje stanowią: rozwijane przejście dla pieszych wraz z sygnalizacją świetlną, prawdziwy radiowóz i pies policyjny – Kora.
- Piknik Rodzinny. Celem tej imprezy jest integracja uczniów, nauczycieli, rodziców, a także pozostałego środowiska rodzinnego dzieci. Impreza łączy trzy uroczystości: Dzień Matki, Dzień Dziecka i Dzień Ojca. To okazja do wspólnej zabawy i uczowania, uświetniona występami uczniów.

Mając na uwadze odpowiedzi nauczycieli, rodziców oraz wyniki analizy dokumentacji szkolnej należy wyciągnąć wniosek, iż nasza placówka organizuje wiele przedsięwzięć – różnorodnych – na rzecz środowiska lokalnego. Uczestniczą w nich uczniowie, rodzice i rodziny naszych uczniów, pracownicy szkoły, zaproszeni goście, uczniowie i nauczyciele innych szkół katowicki oraz z innych miast śląskich.

Ad. 5.

W jakich przedsięwzięciach organizowanych w środowisku lokalnym uczestniczy szkoła?

Na pytanie nr 6 Ankiety dla Nauczycieli *W jakich przedsięwzięciach organizowanych w środowisku lokalnym uczestniczy szkoła?* respondenci odpowiedzieli, iż najczęściej nasza placówka uczestniczy w zajęciach organizowanych przez Straż Pożarną, Straż Miejską, Policję, Miejską Bibliotekę Publiczną, Dom Kultury, parafię, teatr, ośrodek hipoterapeutyczny „Padok”, kręgielnię „Galaktyka”. Szkoła uczestniczy również comiesięcznych spotkaniach z muzyką poważną w ramach „Koncertów Muzyki Poważnej – Silesia”. W zakresie preorientacji zawodowej gimnazjum utrzymywało kontakty

ze szkołami ponad gimnazjalnymi i zawodowymi. W szkole działa zespół wokalny „Nasi”, który jest wizytówką szkoły. Reprezentuje ją na wielu konkursach muzycznych, a także uświetnia uroczystości i akademie szkolne. W pytaniu nr 3 Ankiety dla Nauczycieli *Jakie podejmuje Pani/Pan formy współpracy ze środowiskiem lokalnym?* badani odpowiedzieli, iż najczęściej podejmują współpracę z środowiskiem lokalnym poprzez udział w akcjach organizowanych przez szkołę (77%), chętnie również angażują do pomocy rodziców (73%), 67% nauczycieli organizuje lekcje alternatywne, wyjścia i wycieczki w celu poprawy efektów nauczania. 60% nauczycieli angażuje się w organizowanie imprez integracyjnych, a 50% pytanym bierze czynny udział w akcjach organizowanych przez szkołę. Tylko 33 % nauczycieli pozyskuje sponsorów dla szkoły. 3% respondentów umieszcza artykuły i informacje na stronie internetowej placówki. Sytuację obrazują: Tabela nr 3 i Wykres nr 4.

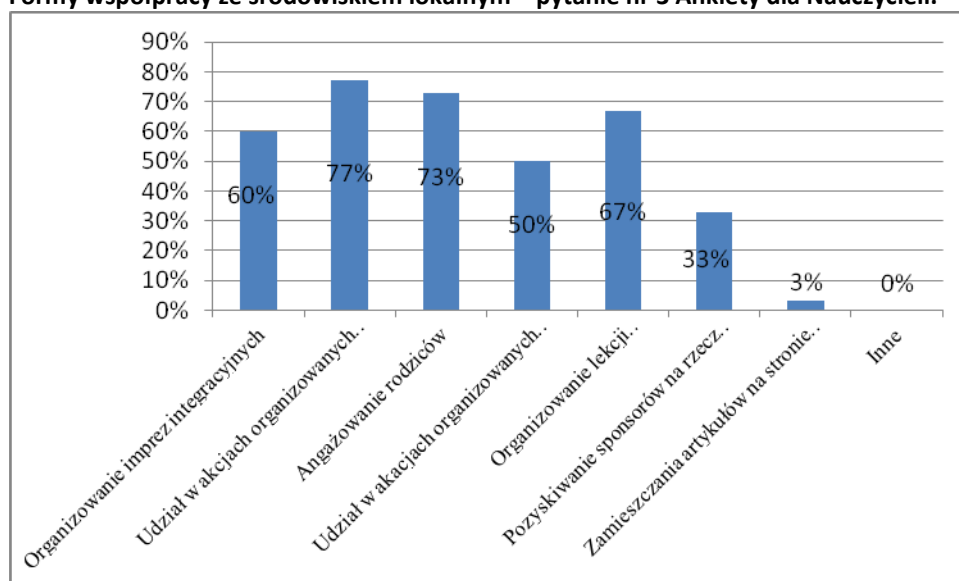
Tabela nr 3

Formy współpracy ze środowiskiem lokalnym – pytanie nr 3 Ankiety dla Nauczycieli.

Organizowanie imprez integracyjnych	Udział w akcjach organizowanych przez szkołę	Angażowanie rodziców	Udział w akcjach organizowanych przez szkołę	Organizowanie lekcji alternatywnych, wyjść, wycieczek celem poprawy efektów nauczania	Pozyskiwanie sponsorów na rzecz szkoły	Zamieszczanie artykułów na stronie internetowej	Inne
60%	77%	73%	50%	67%	33%	3%	0%

Wykres nr 4

Formy współpracy ze środowiskiem lokalnym – pytanie nr 3 Ankiety dla Nauczycieli.

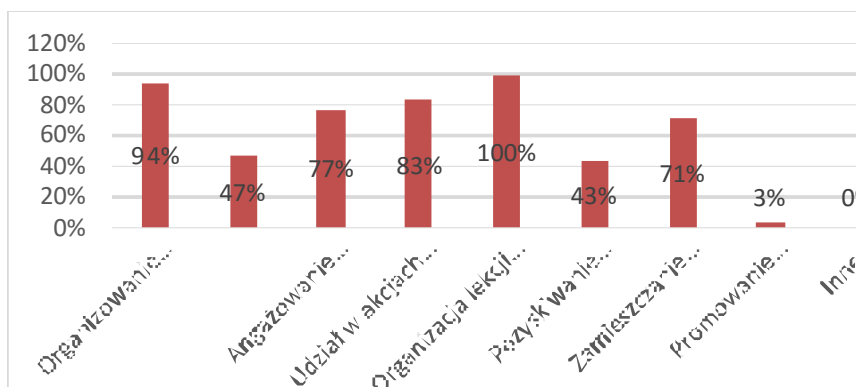

Rodzice na pytanie nr 1 Ankiety dla Rodziców *Jakie zdaniem Pani/Pana formy współpracy ze środowiskiem lokalnym podejmuje szkoła?* odpowiedzieli następująco:

- Organizowanie imprez integracyjnych – 32 rodziców (94%)
 - Udział w akcjach organizowanych przez szkołę – 16 rodziców (47%)
 - Angażowanie rodziców – 27 rodziców (77%)
 - Udział w akcjach organizowanych przez środowisko lokalne – 29 rodziców (83%)
 - Organizacja lekcji alternatywnych, wyjść, wycieczek celem poprawy efektów nauczania – 35 rodziców (100%)
 - Pozyskiwanie sponsorów na rzecz szkoły – 15 rodziców (43%)
 - Zamieszczanie artykułów na stronie internetowej – 25 rodziców (71%)
 - Promowanie szkoły w radiu podczas audycji lokalnych – 1 rodzic (3%)
 - Inne – brak odpowiedzi (0%).
- Obrazuje to Wykres nr 5.

Wykres nr 5

Formy współpracy ze środowiskiem lokalnym – pytanie nr 1 Ankiety dla Rodziców.

Porównując odpowiedzi rodziców i nauczycieli dotyczące form współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym można stwierdzić, iż ponad połowa nauczycieli uważa organizowanie imprez integracyjnych za ważne przedsięwzięcie we współpracy szkoły ze środowiskiem; uważają też tak w dużej większości rodzice – aż 94 % badanych. Również nauczyciele i rodzice przyznają, iż ważnym elementem współpracy są sami rodzice. Uczniowie, zapytani, w których przedsięwzięciach brali udział (pytanie nr 1 Ankiety dla Uczniów) *W jakich wymienionych poniżej przedsięwzięciach szkolnych brałaś/eś udział?* odpowiadali następująco:

Tabela nr 4

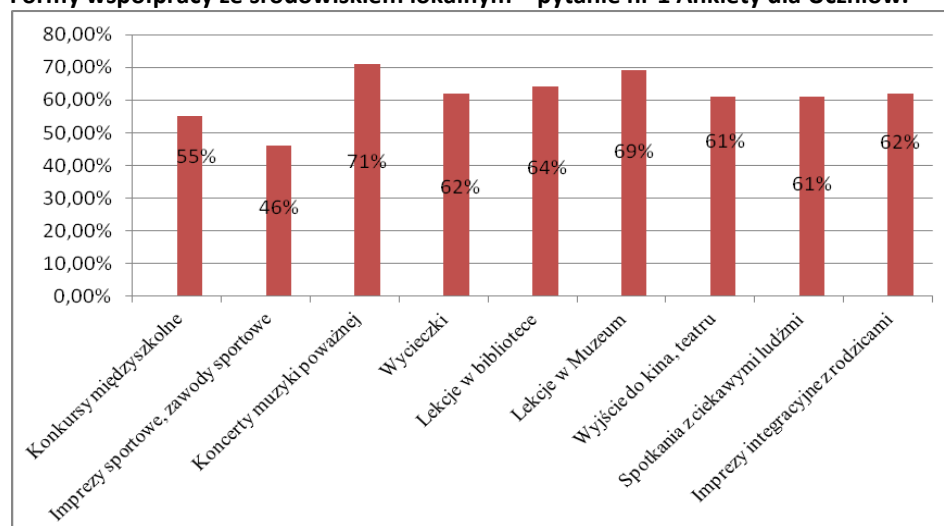
Formy współpracy ze środowiskiem lokalnym - pytanie nr 1 Ankiety dla Uczniów.

Konkursy międzyszkolne	Imprezy sportowe, zawody sportowe	Koncerty muzyki poważnej	Wycieczki krajoznawcze	Lekcje w bibliotece	Lekcje w Muzeum	Wyjście do kina, teatru	Spotkania z ciekawymi ludźmi	Imprezy integracyjne z rodzicami
55 %	46%	71%	62%	64%	69%	61%	61%	62%

Uczniowie pytani o przedsięwzięcia szkolne, w których wzięli udział najczęściej zaznaczali koncerty muzyki poważnej 71 %, 69% badanych zaznaczyło odpowiedź lekcje w muzeum. Uczniowie dodatkowo zaznaczali odpowiedzi: Konkursy międzyszkolne (55%); imprezy sportowe, zawody sportowe(46%); wycieczki krajoznawcze(62%); lekcje w bibliotece(64%); wyjście do kina, teatru(61%); spotkania z ciekawymi ludźmi(61%); imprezy integracyjne z rodzicami(62%). Obrazuje to Wykres nr 6.

Wykres nr 6

Formy współpracy ze środowiskiem lokalnym – pytanie nr 1 Ankiety dla Uczniów.

Analiza dokumentacji wykazała również, że uczniowie ZSS nr 11 w Katowicach uczestniczą w popołudniowych zajęciach pozalekcyjnych w ramach programu: „Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii”. Program obejmuje zajęcia sportowe oraz terapeutyczno – pedagogiczne. Zajęcia odbywają się trzy razy w tygodniu, zgodnie z przyjętym harmonogramem: hipoterapia – 3 godziny tygodniowo, bowling – 2 godziny tygodniowo, basen – 2 godziny tygodniowo. Zajęcia z hipoterapii odbywają się w Ośrodku Hipoterapeutycznym „PADOK” w Katowicach –Janowie. Zajęcia z bowlingu odbywają się w Kręgielni Galaktyka w Katowicach. Zajęcia „z pływania” odbywają się w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Katowicach. |W dokumentacji szkolnej istnieje wiele informacji o bardzo aktywnej i systematycznej współpracy z rodzicami. Większość imprez szkolnych i zaangażowanie rodziców zostało udokumentowane w galerii na stronie internetowej szkoły www.zss11.pl. Jest ona regularnie aktualizowana. Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego oraz współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w tym środowisku, co wpływa korzystnie na poprawę wizerunku szkoły, usprawnienie jej pracy, a także uwrażliwienie i uspołecznienie uczniów. Imprezy organizowane przez szkołę cieszą się dużym zainteresowaniem i uznaniem rodziców oraz uczniów. Współpraca z instytucjami jest atrakcyjna dla uczniów, ponieważ rozwija i pogłębia ich zainteresowania oraz angażuje w działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego. Ponadto daje możliwość prezentowania swoich talentów i kształtuje pozytywne postawy społeczne.

Ad. 6.

Jakie jest zaangażowanie nauczycieli we współpracę szkoły ze środowiskiem?

Nauczyciele pytani o to, w jakim stopniu angażują się we współpracę szkoły ze środowiskiem lokalnym, pytanie nr 7 Ankiety dla Nauczycieli *Jak określiłaby/lby Pani/Pan swoje zaangażowanie we współpracę szkoły ze środowiskiem ?* odpowiedzieli: 40% angażuje się w bardzo dużym stopniu, 43% angażuje się w dużym stopniu, 17% angażuje się w umiarkowanym stopniu. Stan obrazuje Tabela nr 5.

Tabela nr 5

Zaangażowanie we współpracę szkoły ze środowiskiem – pytanie nr 7 Ankiety dla Nauczycieli.

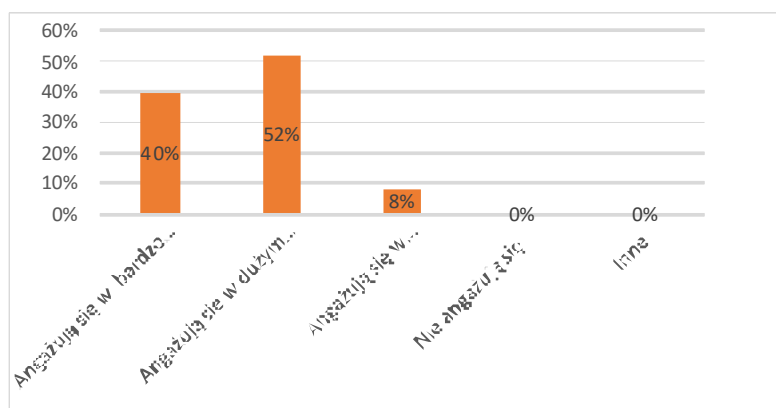
Angażuje się w bardzo dużym stopniu	Angażuje się w dużym stopniu	Angażuje się w umiarkowanym stopniu	Nie angażuje się	Inne
40%	43%	17%	0%	0%

Rodzice na pytanie nr 4 Ankiety dla Rodziców *Jak określiłaby/lby Pani/Pan zaangażowanie nauczycieli we współpracę szkoły ze środowiskiem?* odpowiadali następująco:

- Angażują się w bardzo dużym stopniu – 14 rodziców (40%)
- Angażują się w dużym stopniu – 18 rodziców (52%)
- Angażują się w umiarkowanym stopniu – 3 rodziców (8%)
- Nie angażują się – 0 rodziców (0%)

Wykres nr 7

Zaangażowanie nauczycieli we współpracę ze środowiskiem – pytanie nr 4 Ankiety dla Rodziców.

Rodzice i nauczyciele są zgodni – 40% jednej i drugiej grupy badanych twierdzi, iż nauczyciele angażują się w bardzo dużym stopniu we współpracę ze środowiskiem lokalnym; ponad połowa rodziców uważa, iż pozostali nauczyciele angażują się w dużym stopniu. Większość uczniów, bo aż 72% stwierdziło (pytanie nr 5 Ankiety dla Uczniów *Czy nauczyciele zachęcają Cię do udziału w imprezach środowiskowych, czy są oni Twoim zdaniem zaangażowani we współpracę ze środowiskiem lokalnym?*), że nauczyciele zachęcają ich do udziału w imprezach środowiskowych oraz ich zdaniem nauczyciele są zaangażowani we współpracę ze środowiskiem lokalnym. Tylko 28% badanych na podane pytanie odpowiedziało przecząco.

Ad. 7.

Czy i w jakim stopniu współdziałanie szkoły z instytucjami i organizacjami lokalnymi wpływa korzystnie na rozwój edukacyjny i społeczny uczniów?

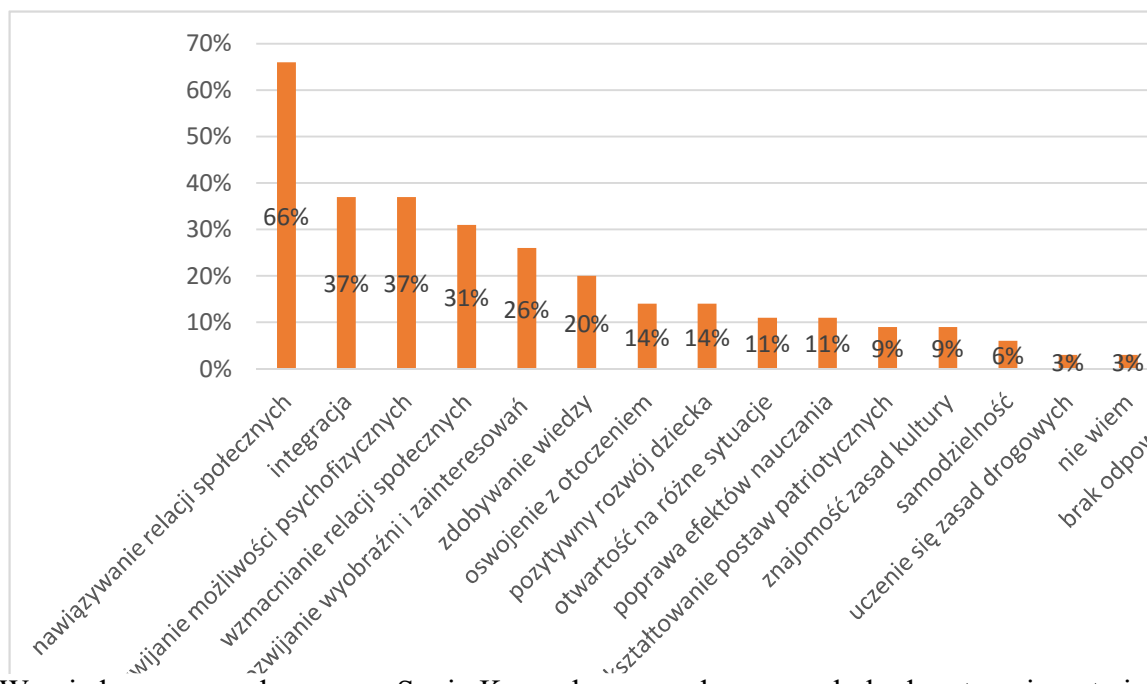
Nauczyciele na pytanie nr 11 Ankiety dla Nauczycieli *Czy współpraca ze środowiskiem lokalnym Pani/Pana zdaniem wpływa korzystnie na rozwój edukacyjny i społeczny uczniów i w jakim stopniu?* odpowiedzieli, iż współpraca z środowiskiem lokalnym zdecydowanie wpływa korzystnie na rozwój edukacyjny i społeczny uczniów. Uczniowie chętniej podejmują współpracę z innymi uczniami, pogłębiają i utrwalają swoją wiedzę. Dodatkowo rozwijają swoje zainteresowania. Rodzice zaś, poproszeni w Ankiecie dla Rodziców (pytanie nr 3) o napisanie najważniejszych ich zadaniem korzyści, jakie uczniowie odnoszą uczestnicząc w lokalnych imprezach środowiskowych *Proszę wymienić najważniejsze korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku*, odpowiedzieli:

- uczniowie uczą nawiązywać się relacji w różnych środowiskach – 23 rodziców (66%)
- integracja z innymi dziećmi i osobami dorosłymi – 13 rodziców (37%)
- rozwijanie możliwości intelektualnych, społecznych, fizycznych i emocjonalnych – 13 rodziców (37%)
- wzmocnienie relacji społecznych – 11 rodziców (31%)
- rozwijanie wyobraźni dziecka oraz jego zainteresowań – 9 rodziców (26%)
- zdobywanie wiedzy – 7 rodziców (20%)
- oswojenie się z otoczeniem – 5 rodziców (14%)
- pozytywny rozwój dziecka – 5 rodziców (14%)
- otwartość na różne sytuacje – 4 rodziców (11%)
- poprawa efektów nauczania – 4 rodziców (11%)
- kształtowanie postaw prospołecznych – 3 rodziców (9%)
- znajomość zasad kultury – 3 rodziców (9%)
- samodzielność – 2 rodziców (6%)
- uczenie się zasad drogowych – 1 rodzic (3%)
- 1 rodzic udzielił odpowiedzi „nie wiem” (3%)
- 6 rodziców nie udzieliło żadnej odpowiedzi (17%)

Sytuację obrazuje Wykres nr 8.

Wykres nr 8

Corzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku – pytanie nr 3 Ankiety dla Rodziców.

Wywiad przeprowadzony z p. Sonią K., osobą prowadzącą w szkole dogoterapię potwierdza, iż nasi uczniowie podczas zajęć potrafią z panią prowadzącą nawiązać kontakt, wszyscy wykazują duże zainteresowanie zajęciami, wykonują proponowane przez panią ćwiczenia i starają się je wykonać jak najlepiej. Dzieci lubią i uczą się przebywać w towarzystwie zwierząt, doskonałą postawę odpowiedzialnego postępowania ze zwierzętami. Bogacą słownictwo, uczą się zasad kultury (czekają „na swoją kolej” podczas wykonywania ćwiczeń z psem). Podsumowując i nauczyciele i rodzice dostrzegają znaczne korzyści płynące, które odnoszą uczniowie w ramach współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym.

Ad. 8.

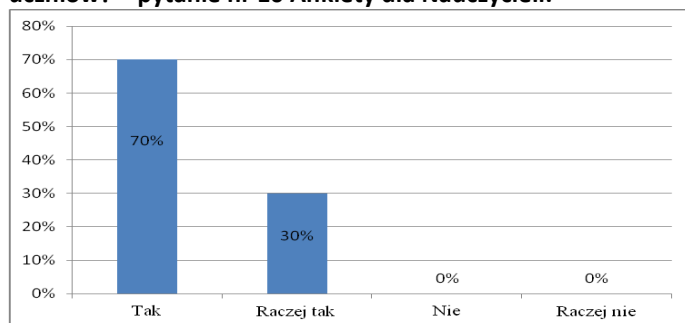
Jakie formy współpracy uczniowie uważają za najbardziej atrakcyjne?

Nauczyciele na pytanie nr 9 Ankiety dla Nauczycieli *W jakich przedsięwzięciach organizowanych w środowisku lokalnym Pani/Pana uczniowie brali udział najchętniej?*

Odpowiedzieli, iż najchętniej ich podopieczni brali udział w zajęciach organizowanych w Bibliotece i teatrze. Nauczyciele również zwrócili uwagę, że uczniowie chętnie angażują się w wszelkiego typu imprezy: Biesiada Śląska, Dzień Nauczyciela, Piknik Rodzinny, Dzień Kartofla. Pytanie nr 10 Ankiety dla Nauczycieli dotyczyło atrakcyjności i celowości. Brzmiało: *Czy Pani/Pana zdaniem oferowane przedsięwzięcia we współpracy ze środowiskiem lokalnym są atrakcyjne i celowe dla uczniów?* 70 % nauczycieli uważa, że oferowane przedsięwzięcia we współpracy ze środowiskiem lokalnym są atrakcyjne i celowe dla uczniów. Pozostała liczba pytaných nauczycieli zaznaczyła odpowiedź raczej tak 30%. Nikt nie zaznaczył odpowiedzi „nie”. Obrazuje to Wykres nr 9.

Wykres nr 8

Czy oferowane przedsięwzięcia we współpracy ze środowiskiem lokalnym są atrakcyjne i celowe dla uczniów? – pytanie nr 10 Ankiety dla Nauczycieli.

Uczniowie na pytanie nr 2 w Ankiecie dla Uczniów *W których szkolnych przedsięwzięciach brałaś/eś udział najchętniej? Wymień przynajmniej trzy.;* zgodnie stwierdzili, że była to Biesiada Śląska, Koncerty Muzyki Poważnej, Mam Talent, Dzień Nauczyciela. Biesiadę Śląską – jako atrakcyjną dla uczniów formę współpracy ze środowiskiem wymienili także nauczyciele.

Ad. 9.

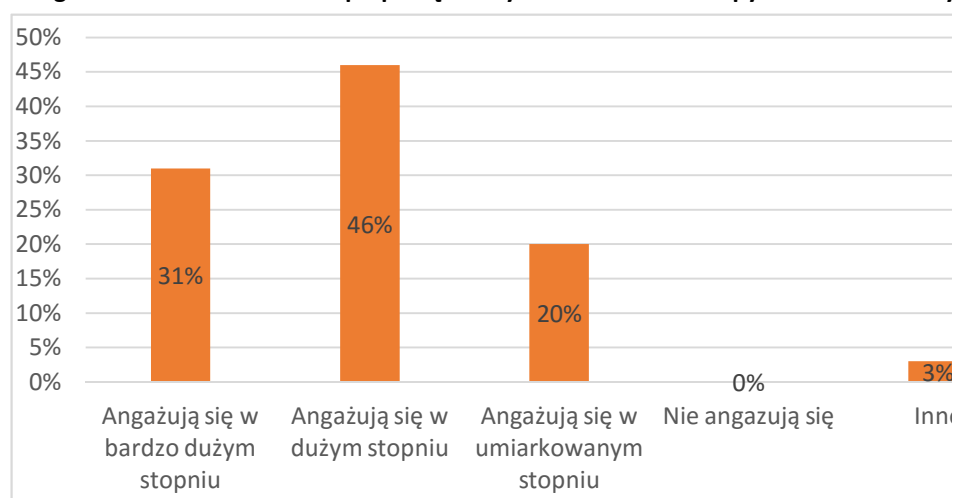
Jakie jest zaangażowanie uczniów?

Respondenci – nauczyciele na pytanie nr 8 w Ankiecie dla Nauczycieli *Czy uczniowie chętnie biorą udział w inicjatywach podejmowanych przez Panią/Pana we współpracy ze środowiskiem lokalnym?* odpowiedź „tak” zaznaczyli w 77%, pozostała liczba pytanym 23% udzieliła odpowiedzi – *raczej tak*. Rodzice, na pytanie dotyczące zaangażowania uczniów (pytanie nr 5 Ankiety dla Rodziców) *Jak określiłaby/lby Pani /Pan zaangażowanie uczniów we współpracę szkoły ze środowiskiem?* odpowiadali następująco:

- Angażują się w bardzo dużym stopniu – 11 rodziców (31%)
- Angażują się w dużym stopniu – 16 rodziców (46%)
- Angażują się w umiarkowanym stopniu – 7 rodziców (20%)
- Nie angażują się – 0 odpowiedzi (0%)
- Inne – 1 rodzic odpowiedział „wśród naszych dzieci jest to kwestia bardzo indywidualna, zależna od ich ograniczeń związanych z autyzmem” (3%).

Wykres nr 9

Zaangażowanie uczniów we współpracę szkoły ze środowiskiem – pytanie nr 5 Ankiety dla Rodziców.

Wszyscy rodzice są zdania, że uczniowie angażują się we współpracę ze środowiskiem lokalnym, prawie połowa rodziców uważa, że angażują się w dużym stopniu, a ponad 30% że w bardzo dużym.

Ad. 10.

Jakie korzyści uzyskują uczniowie dzięki współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym? Nauczyciele, na pytanie nr 12 Ankiety dla Nauczycieli *Jakie korzyści uzyskują uczniowie dzięki współpracy ze środowiskiem lokalnym*, wskazali najważniejsze korzyści odnoszone przez uczniów dzięki tej współpracy; uczniowie: poszerzają swoją wiedzę i umiejętności, rozwijają uzdolnienia i zainteresowania, mają możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, przygotowują się do radzenia sobie z problemami życiowymi. Uczniowie uczą się funkcjonowania w środowisku i w społeczeństwie, kształtuje się ich pozytywne postawy i cechy, w tym postaw patriotyczne, prozdrowotne i prospołeczne. Udział uczniów w akcjach charytatywnych uczy wrażliwości na potrzeby innych. Dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym placówka ma możliwość organizacji wsparcia materialnego dla uczniów i ich rodzin. Na pytanie nr 7 Ankiety dla Rodziców *Czy Pani/Pana zdaniem imprezy szkolne mają wpływ na rozwój społeczny i kulturalny dziecka?* 35 rodziców opowiedziało, że „tak” (100%), żaden z rodziców nie zaznaczył odpowiedzi „nie” (0%). Uczniowie zapytani o korzyści płynące ze współpracy ze środowiskiem lokalnym odpowiadali następująco (pytanie nr 3 Ankiety dla Uczniów *Jakie korzyści wyniosłeś/aś z uczestnictwa w wymienionych przedsięwzięciach szkolnych?*) – obrazuje to Tabela nr 6.

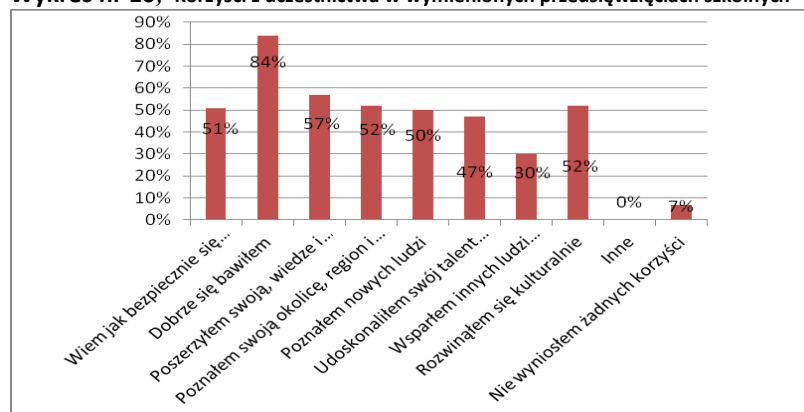
Tabela nr 6

Korzyści z uczestnictwa w wymienionych przedsięwzięciach szkolnych – pytanie nr 3 Ankiety dla Uczniów.

Wiem jak bezpiecznie się zachować	Dobrze się bawiłem	Poszerzyłem swoją wiedzę i umiejętności	Poznałem swoją okolicę, region i kraj	Poznałem nowych ludzi	Udoskonalilem swój talent sportowy	Wsparłem innych ludzi potrzebujących pomocy	Rozwinąłem się kulturalnie	Inne	Nie wyniosłem żadnych korzyści
51%	84%	57%	52%	50%	47%	30%	52%	0%	7%

Z odpowiedzi uczniów można wywnioskować, iż lekcje, imprezy, konkursy w środowisku są przez nich często traktowane jako „nauka przez zabawę”, ponad połowa uczniów twierdzi, iż poszerzyła swoje wiadomości i umiejętności, poznała nowych ludzi, rozwinęła się kulturalnie. Odpowiadając na pytanie: *Jakie korzyści wyniosłeś/aś z uczestnictwa w wymienionych przedsięwzięciach szkolnych?*, badani w 84% uznali, że dobrze się bawili. 57% uczniów poszerzyło swoją wiedzę. 51% uczniów dzięki przedsięwzięciom organizowanym w szkole wie jak bezpiecznie należy się zachowywać, 57% badanych poszerzyło swoją wiedzę i umiejętności, nowych ludzi dzięki uczestnictwie w przedsięwzięciach szkolnych poznało 50 % badanych. Swój talent sportowy udoskonalili 47% badanych, 30 % uczniów dzięki przedsięwzięciom szkolnym wspierało ludzi potrzebujących. 52% rozwinęło się kulturalnie. Tylko 7% uczniów stwierdziło, że nie wyniosło żadnych korzyści z uczestnictwa w organizowanych przez szkołę przedsięwzięciach. Sytuację przedstawia Wykres nr 10.

Wykres nr 10; Korzyści z uczestnictwa w wymienionych przedsięwzięciach szkolnych – pytanie nr 3 Ankiety dla Uczniów.

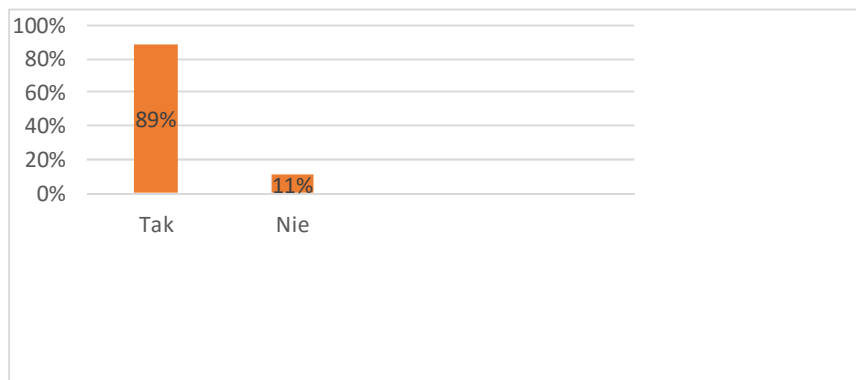
Ad. 11.

Czy szkoła informuje rodziców o celowości i skuteczności podejmowanych działań?

Nauczyciele na pytanie nr 12 Ankiety dla Nauczycieli: *Czy szkoła informuje rodziców o celowości i skuteczności podejmowanych działań?* wszyscy zgodnie, w 100 % odpowiedzieli „tak”. Zdecydowana większość rodziców na pytanie nr 8 Ankiety dla Rodziców *Czy szkoła informuje Rodziców o celowości i skuteczności podejmowanych działań?* „tak” (89%), 4 rodziców zazaczyło odpowiedź „nie” (11%). Obrazuje to Wykres nr 11.

Wykres nr 11

Czy szkoła informuje Rodziców o celowości i skuteczności podejmowanych działań? – pytanie nr 8 Ankiety dla Rodziców.

Wnioski z ewaluacji.

1. Zdaniem rodziców, nauczycieli i uczniów uczniowie odnoszą znaczne korzyści w trakcie współpracy szkoły ze środowiskiem (poszerzają wiedzę i umiejętności, rozwijają swoje zainteresowania, uczą się przez zabawę, rozwijają się kulturalnie i sportowo, poznają nowe osoby, nawiązują właściwe relacje społeczne).
2. Wszyscy rodzice uważają, że uczniowie i nauczyciele angażują się w dużym stopniu we współpracę ze środowiskiem lokalnym, co wpływa korzystnie na wszechstronny rozwój uczniów oraz na kształtowanie właściwych postaw społecznych.
3. Szkoła współpracuje z różnorodnymi podmiotami w środowisku (organizuje imprezy i uczestniczy w życiu środowiska), podejmowane przez placówkę przedsięwzięcia w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym są celowe i pozytywnie wpływają na wszechstronny, psychofizyczny rozwój uczniów.

Rekomendacje:

1. Uświadamiać uczniom, że udział w imprezach lokalnych organizowanych przez środowisko lokalne oraz szkołę odbywa się w ramach współpracy naszej placówki ze środowiskiem.
2. Wzbogacać dotychczasowe oferty współpracy o nowe propozycje pojawiające się w środowisku (instytucje, ciekawe osoby, propozycje kulturalne i sportowe), na bieżąco analizować oferty środowiska lokalnego.
3. Pracować nad utrzymaniem wysokiego poziomu zaangażowania uczniów i nauczycieli – ale także rodziców – we współpracę ze środowiskiem.

Formy/sposoby upowszechniania raportu:

1. Uczniom: sprawozdanie na lekcji wychowawczej – wrzesień 2015.
2. Nauczycielom: sprawozdanie na zebraniu Rady Pedagogicznej – lipiec 2015.
3. Rodzicom: sprawozdanie na pierwszym zebraniu z rodzicami – wrzesień 2015.
4. Umieszczenie raportu w bibliotece szkolnej i na stronie internetowej szkoły (BIP).